

Volt Valaki, akit Isten halottaiból életre hívott. Az ő erejében kilépett a sírból. Az ő erejében uralkodik és kormányoz. Ő elfogadja és megerősíti azt, amit hitben tettünk és áldoztunk. Nem kell félni a tettet és az áldozatot. Krisztus kezében odajut Istenhez. Talán majd a másvilágon fogjuk megtudni, hogy teljesítményünk gyümölcsöt hozott, esetleg olyan helyen, ahol nem gondoltuk. Valószínűleg ott, ahol apró teljesítményünkkel egyszerűen, sok hűhó nélkül igyekeztünk hozzájárulni az ő művéhez.

Jörg Zink

EGY NAP LOPPIANÓBAN

Nyári vasárnap reggel a kényelmesen dőcögő helyi vonattal indulunk Firenzéből Loppiano irányába: két érdeklődő utas és vezetőnk. Még így is csak alig félóra az út Incisa-Valdarno állomásig, onnan további 4 km a településig, hegynek föl. Az állomásépület melletti bárból telefonálunk, hogy küldjenek értünk autót. Vendéglátóink váratnak magukra, mert a szállítóeszközök eléggé foglaltak. De végül megérkezik a kocsí, a volán mellett mosolygós francia kislány. Vezetőnk megjárta Párizst, így mindjárt kész a barátság. A városka „határán” barátságosan integetnek felénk a látogatókat számba vevő és eligazító „örök”. Az autó málló vakolatú szürke épület mellett suhan el. Ez volt valamikor Giovanni Papini, a híres katolikus író nyaralója. (Néhány nap múlva a San Miniato templom körüli monumentális temető kapuján belépve, meglepetésként vág mellbe mindjárt a bejárat mellett egy masszív, dísztelen szürke kötömb, rajta csak név és két évszám: Papini sírja.) Ide költöztek be először. Egyik fiatalon meghalt tagjuk végrendelést rájuk hagyta ezt a földterületet. Itt van most kialakulóban egy olyan társadalom miniatűr modellje, ahol mindenki becsületesen próbál másokért élni. Az első fiatal telepesek természetesen és kézenfekvően gazdálkodással kezdtek. Lassan lakóházak és utak épültek, létrejött egy tyúkfarm, kézműipari műhelyek.

Autóknak a lányok épületénél parkol. A modern földszinti fogadócsarnokban hosszú asztalokon folyóiratok, könyvek és sajátkezűleg faragott, fonott, öntött dísz tárgyak. A vendégek (minden vasárnap százával jönnek) szorgalmasan „fogyasztják” a készletet. Meleg kávéval és valami ízletes, püspökkenyér szerű tésztával kínálnak. A falon egy végtelenül rokonszenves, mosolygós fiatalember nagy fényképe. Kérdésekre elmondják: ő a városka „szellemi alapköve”, első halottja. Egy gyereket akart kimenteni a vízből, és belefulladt. Még alkalmunk van megcsodálni az alagsorban a remekül kiépített és felszerelt mosdóberendezéseket. Különböző az épület csöndes, a lányok — vizsgaidőszak lévén — tanulnak, vagy a látogatókkal vannak elfoglalva.

Egy lánykísérővel szaporodva, ócska minibuszon indulunk a fiúk „városrésze” felé. Először a „kiállítási termet” nézzük meg: helyben készített iparművészeti tárgyak. Útitársamra mély benyomást tesz egy fakereszt, rajta vékony, ívben meghajlított vas korpusz. Vezetőnk összedugja a fejét a többiekkel, és a kereszt máris az óhajtozó kezében van. Innen egy lakóház megtekintésére indulunk. Két kis szoba, konyha, fürdőszoba, egy apró fürdő. Heten lakják. A helyiség, amelyben leültetnek, egyszerűen, de ízlésesen bútorozott nappali, éjjel persze itt is alszanak ketten. A lakók, itt és mindenhol, a teljes nemzetköziség jegyében tevődnek össze: olaszok, franciák, németek, kínaiak . . . Az érintkezési nyelv az olasz, ezt mindenki megtanulja. Teljes vagyonszövetségben élnek, és lelkileg is igyekeznek mindent megosztani egymással. Egy-egy „család” tagjai felváltva vezetik a háztartást. A telep vagy kétszázan lakják. Mindenki tanul, előadásokat hallgat, amellet kézi és fizikai munkát is végez. Vezetőnk pl. elmondja, hogy itt csöppent bele a borbélymesterség kitanulásába, amely addigi pályafutásától ugyancsak messze állt. A tanulmányok között fontos helyet foglal el a szociológia. A nemzetközi összetétel igen termékeny tapasztalatcserére ad lehetőséget. Törzslakók csak kevesen maradnak, a legtöbben két év múlva visszatérnek a saját országukba, hogy ott éljék és terjesszék tovább a szeretet „új” szellemét.

Mindezt apránként a lakás otthonlevő két tagjától tudjuk meg: egyik egy sötétbőrű olasz, a másik kézzubonyos, sárgaarú kínai. Huszonegy éves. Azt mondja, már hosszú történet áll mögötte. Ugyan milyen „története” lehet ennek a gyerekarú fiúnak? Egyszerű közvetlenséggel mondja el az életét: Hongkongból való, szülei korán elváltak, gyermekkorát szomorúsággal szötte át a három gyermekét keserves munkával nevelő édesanya látása. Olyan társadalomról álmodozott, ahol béke van, ahol az emberek törődnek egymással és szeretik egymást, ahol nincsenek szociális igazságtalanságok. Mindenfelé kereste ennek a világnak a lehetőségét. A keresztényeknél is. Másutt is. De úgy találta, gyakorlatban sehol sem élük azt, amit hirdetnek. Míg aztán végül keresztény matematikatanára megnyugtató választ tudott adni kérdéseire. Fölfedezte Krisztust. És most itt van.

Megint csak sietnünk kell, mert tíz órakor kezdődik a központi épületben a vendégeknek szóló szokásos vasárnapi összejövetel. Kézításkám igazán nem mondható súlyosnak, de a francia kislány erélyesen kiszedi a kezemből: „Tu me lo dai!” — azaz: „Ide vele!” Zsúfolt termet találunk. Meghűzódunk az ablakban, de kísérőnk eltűnik, azután visszajön értünk: a legelső sorban szerzett helyet. Ez persze nem éppen eszményi, mert fülünket szinte szét-hasítja a szorgalmasan működő kis zenekar. Közös éneklés után üdvözlük az egyes látogatócsoportokat, majd valaki tájékoztatja a jelenlevőket a városka keletkezéséről és életéről, végül egyes lakók beszámolója következik. Egy magas kínait hallgatva rájövünk: ez senki más, mint újdonsült kis barátunk matematikatanára. Nagyon belém vésődik egyik megjegyzése (mert a nehézségeket sem rejtik véka alá): igen nehéz volt megszoknia, hogy a nyugati

humorérzék olyan más, mint az övék. Nem egyszer megesett, hogy társai nevettek, és ő nem tudta fölfogni, min.

A program végeztével, déltájban, elől az asztalt pillanatok alatt átalakítják oltárrá, és a megjelent néhány pap koncelebrálásával egy nyúlánk, elmélyedő arcú ír bencés szentmisét mutat be. Valóban „koncelebráció” ez a javából: a tömört terem egyhangúan mondja a feleleteket, mindenki énekel és mindenki áldozik.

Mise után visszamegyünk ebédre az iménti blokkba. Húsleves, nagy tál hideg csirkecomb körítéssel és gyümölcs az étlap. Közben élénk eszmecsere folyik. Vezetőnk tünényesen tolmácsol — igaz, enni közben alig ér rá szegény. Művészetét már az összejövetelen megcsodáltam: halkan mondja a fülünkbe magyarul az elhangzó mondatokat, anélkül, hogy a többit zavarná. Engem legmélyebben az ragad meg a beszélgetésből, mennyire egy húron pendülünk „mi keletiek”, azaz mi ketten meg a kínai fiú, amikor pl. a több csend, szemlélődés, elmélyedés szükségességéről és más hasonló kérdésekről van szó.

Szívélyes búcsúzás után ismét buszra ülünk, hogy a lányok délutáni összejöveteléből is elcsipjünk valamit. Ez 3 óraker kezdődik, és gyakorlatibb jellegű. Egy házaspár számol be életéről, majd bejelentik, hogy ma az itt élő németeké a szó, hogy jobban megismerjük a német nép lelkületét. Sajnos rövidesen mennünk kell, mert még föltétlenül meg akarjuk látogatni a település nővéreit. Egy szemlélődő kolostor meg egy mozi ui. hamarosan a „távlati tervek” közé került. Először az első valósult meg. Hét orsolyita él itt szemlélődő életet a Szentszék külön engedélyével. Házikójuk persze eredetileg nem zárdának épült, de most még klauzúrarácsa is van a csepp kápolna mögött. A fogadóban éppen vendég ül, tehát vezetőjük, Mária Teréz anya — impozáns egyéniség fehér ruhájában — kiáll az előszobaajtóba, és ott beszélget velünk. Bizony nem könnyű az élet — mondja —, mikor az ember a könyökével állandóan a másikba ütközik. De nagyon boldogok itt, és imáikkal, áldozataikkal igyekeznek hozzájárulni a vállalkozás lelki alaptökéjéhez. És természetesen állandóan imádkoznak a békéért, az igazságosságért, a világ nagy ügyeiért és mindenkiért. Megígéri, hogy értünk és népünkért is. A rövid beszélgetés végén egy-egy világító fehér olvasóval ajándékoz meg bennünket. Önkéntelenül is az a benyomásom, hogy ezek a csendes szemlélődők többet fognak fel a világ sorsából, mint társaink, akikkel nap mint nap találkozunk.

Innen már egyenesen az állomásra hajtunk. Sofőrünk, fiatal bostoni lány, megtudva, hogy értek egy kicsit angolul, boldogan hurcol félre a várakozás idején egy kis angol tereferére. (Egyévi ittlét után is erősen töri még az olaszt.) A magyarokról kérdez, és azt panaszolja, milyen kemény feladat lesz az amerikai életbe belopni Loppiano stílusát. Befut a vonat. Új barátaink — a kis kínai is elkísért az állomásra — szeretettel integetnek utánunk. Tar-

talmas nap volt: sokat megértettünk egy új nemzedék életéből, amely komolyan veszi az igazi közösséget, vagyis az igazi kereszténységet.

I. K.

MÉCS LÁSZLÓ NYOLCVAN ÉVES

„Az ősi Pannonhalma halk nyugalma” közepette január 17-én töltötte be 80. életévét az egyik legjelentősebb magyar katolikus papköltő.

Válogatott versei kötetében, az *A r a n y g y a p j ú* ban lapozgatva, folyóiratunk jellegéhez híven lelkesége alapvonásait keressük ehhez a megemlékezéshez. Az első kétségtelenül bátor, tiszta, sugárzó optimizmusa. Beköszöntő kötete, a „Hajnali harangszó” színes, fiatalos lendületétől („Kongatom piros harangom, ifjú szívem kongatom”) a hetvenéves „Mirkó herceg” „örök-tavas-várásáig” széles skálát járt meg ez az életérzés. De mindig a legalapvetőbb értékekből táplálkozott: Istenből és az élet szépségéből. És ez nagy szó.

Másik jellegzetes vonása, amelyet már korán észrevettek és kiemeltek kritikusai: szociális érzése és érzéke. „Rájöttem, hogy egy szörnyű bűn van: / a külön-szín, a külön-álom, / a külön-út, s a legnagyobb bűn: / a keveseknek tolvaj-nyelve . . . A szegények s a szenvedők / nagy világnyelvét megtanultam . . . Szívárvány voltam s megtanultam / a munkás felhők szürke nyelvét. / Az anyanyelvem megtanultam.”

Az egyszerű emberek szolidáris szemlélete, a kisebbségi költő tudatosan vállalt sorsa mellett az az embercsoport, amelyhez leginkább vonzódik: a bimbózó életek, a gyermekek. Nem véletlen, hogy legismertebb, legkedveltebb költeményei között annyi a gyermekekről szóló. (Parancsolj, fenség! A kirándulás elmaradt. A gyermek játszani akart stb.) „Én azért élek, hogy visszamosolyogjak” — vallja a tisztán tükröző lélek szép programját.

Harmadik jellegzetességnek a kis dolgok, az élet apró csodái iránti érzéket mondhatnánk költészetében. Igaz, ez általános költői sajátosság. Egyéni árnyalata nála talán az, hogy szemlélete egyszerre színesen, duzzadóan konkrét és — egy nagy lírai azonosulás lendületén át — szimbolikus (kevésbé jó óráiban allegorikus). Különbözik itt is hosszú az út, míg öregségére „ökörszem lett a Kék Madárból”; de az egyszerűsödés biztató és jó ösvény:

Halljad világ a vallomásonkat:
egyszerűek legyünk mint az országút,
hogy mindenkire elmehessünk,
jók legyünk mint a levegő,
hogy mindenkit megölelhessünk,
édesek legyünk mint a kenyér,
hogy mindenkit etethessünk,
vidámak legyünk mint a bor,
hogy mindenkit megnevettessünk.

(Vallomás)